

1. Ile obecnie wynosi przerwa po chirurgicznym usunięciu zęba i szyciu? Czy zmienił się czas dyskwalifikacji po chirurgicznym usunięciu ósemki (bez szwów)?

Leczenie stomatologiczne.

Ekstrakcja zęba, leczenie kanałowe – dyskwalifikacja na 7 dni od zabiegu.

Wszczepienie implantu i inne zabiegi chirurgiczne – 4 miesiące od dnia zabiegu, a pozostałe przypadki – 24 godziny od zakończenia leczenia lub wizyty.

2 tygodnie od zakończenia leczenia antybiotykiem.

Wypełnienie zęba, potocznie zwane „plombą”, to okres dyskwalifikacji na 24 godziny od zakończenia leczenia. Jeżeli takie wypełnienie jednak kończy leczenie kanałowe to dyskwalifikacja na 7 dni od zabiegu.

Usunięcie zęba, to ekstrakcja zęba, ale jak chirurgia stomatologiczna z szyciem to 4 miesiące dyskwalifikacji.

2. Jaki jest czas dyskwalifikacji po wizycie w Egipcie?

Po wizycie w Egipcie należy odczekać 4 tygodnie.

Są kraje, gdzie występują różnego rodzaju zakażenia, które mogą przenosić się drogą krwi, dlatego po pobytach w różnych krajach warto sprawdzić przed przyjściem do Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa na jaki okres obowiązuje dyskwalifikacja tymczasowa po pobycie w określonym kraju lub na obszarze określonego kraju. Szczegóły dotyczące dyskwalifikacji po pobytach w określonych obszarach związanych z zakażeniami krwiopochodnymi są ujęte w naszych załącznikach na stronie internetowej, tj.

WYKAZ KRAJÓW Z UWZGLĘDNIENIEM TERENÓW OBJĘTYCH RYZYKIEM WYSTĘPOWANIA

MALARII:

[https://www.rckik.wroclaw.pl/userfiles/files/za%C5%82_%207%20Wykaz%20kraj%C3%B3w%20z%20uwzgl%C4%99dnieniem%20teren%C3%B3w%20obj%C4%99tych%20ryzykiem%20wysypowania%20malarii\(2\).pdf](https://www.rckik.wroclaw.pl/userfiles/files/za%C5%82_%207%20Wykaz%20kraj%C3%B3w%20z%20uwzgl%C4%99dnieniem%20teren%C3%B3w%20obj%C4%99tych%20ryzykiem%20wysypowania%20malarii(2).pdf)

Wykaz terenów objętych ryzykiem zakażenia czynnikami zakaźnymi:

https://www.rckik.wroclaw.pl/userfiles/files/za%C5%82_%208%20Wykaz%20terenow%2016_07.pdf

3. Po jakim czasie od ugryzienia przez kleszcza można oddać krew?

Jeśli nie występują żadne objawy i nie ma leczenia antybiotykiem - wówczas można oddawać krew. Po leczeniu antybiotykiem minimalny odstęp do oddawania krwi to 2 tygodnie. Czyli nie ma określonego okresu od ukąszenia kleszcza do oddawania krwi, chyba że tych kleszczy jest kilkanaście, kilkadziesiąt (takie spotykaliśmy przypadki) to radzimy jednak odczekać 2 tygodnie.

4. Czy osoba mająca niedoczynność tarczycy, ale nie przyjmująca leków od 4 lat (unormowane wyniki) może oddać krew? Potrzebne jest jakieś dodatkowe zaświadczenie od endokrynologa? Czy pacjent chorujący na niedoczynność tarczycy (przyjmujący Euthyrox) może być dawcą?

Nie ma przeciwwskazań do oddawania krwi przy niedoczynności tarczycy, w tym przy wrodzonym braku tarczycy i w autoimmunologicznym zapaleniu tarczycy (choroba Hashimoto). Czyli Krwiodawca powinien być w stanie eutyreozy i bez istotnych objawów.

Przy przyjmowaniu tyroksyny lub lewotyroksyny (hormonów) dawka leczenia substytucyjnego powinna być niezmienną przez 3 miesiące (prosimy więc o dostarczenie zaświadczenia od lekarza POZ lub endokrynologa, czy dawka hormonów nie była zmieniana od 3 miesięcy i takie zaświadczenie lekarskie przynajmniej raz na 12 miesięcy prosimy dostarczać). W związku z tym, że problem niedoczynności tarczycy jest dość powszechny

to podejrzewamy, że duża liczba osób będzie się zgłaszała po takie zaświadczenia, prosimy więc o wyrozumiałość, gdyż zależy nam na każdym Krwiodawcy.

5. Czy nadczynność tarczycy jest przeciwwskazaniem do oddawania krwi? Wyleczona ponad 10 lat temu, bez nawrotów, od momentu wyleczenia bez leków, prawidłowe wyniki badań krwi.

Nadczynność tarczycy najczęściej jest przyczyną dyskwalifikacji stałej czyli jeżeli ktoś choruje na chorobę Choroba Gravesa-Basedowa nie może oddawać krwi i jej składników. W opisanym przypadku nie ma nawrotów i leczenia i pacjent bezobjawowy od dłuższego czasu, więc do rozważenia kwalifikacja po przedstawieniu dokumentacji i aktualnego zaświadczenia o stanie zdrowia. Po przeanalizowaniu dokumentacji medycznej zostanie podjęta decyzja o kwalifikacji do oddawania lub nie. Czyli konieczne jest zaświadczenie w tym przypadku od endokrynologa czy pacjent dalej nie wymaga leczenia nadczynności i czy faktycznie jest stan eutyreozy. Lekarz endokrynolog nie ma pisać, czy dana osoba kwalifikuje się do oddawania krwi czy nie, ale opisać aktualny stan zdrowia, leczenie.

6. Czy przy leczonej arytmii (przyjmując lek: BETO ZK 100 raz dziennie) można oddawać krew? Czy blok pk II dyskwalifikuje od oddawania krwi?

Zaburzenia rytmu serca są podstawą do dyskwalifikacji.

7. Ile muszę odczekać po ugryzieniu psa i po założeniu szwów?

Jeśli nie było żadnego szczepienia po ugryzieniu, wówczas okres dyskwalifikacji wynosi 4 miesiące od założenia szwów. Przy szczepieniu przeciwko wścieklicznie- dyskwalifikacja wynosi 12 miesięcy w przypadku ugryzienia.

8. Czy podczas przyjmowania Delortanu można zostać dawcą?

Czy dobrze myślę, że jeśli chodzi o alergików, przyjmujących leki na alergię np. z loratydyną, to nic się nie zmieniło - w trakcie przyjmowania leków nie mogą oddawać krwi?

Delortan jest to lek przyjmowany w alergii. Jeżeli brak ostrych objawów alergii można oddawać krew, gdyż akceptowane są leki przeciwhistaminowe II generacji, a takim jest Delortan.

Jeżeli brak ostrych objawów przy alergii można oddawać z tym, że akceptowane są leki p/histaminowe II generacji oraz sterydy donosowe. 5 dni trzeba odczekać po zakończeniu leczenia, jeżeli stosuje leki p/histaminowe I generacji.

9. Czy przepuklina brzuszna w ranie pooperacyjnej dyskwalifikuje z oddawania krwi?

Sama przepuklina, jeżeli dawca czuje się dobrze, nie ma objawów w dniu oddawania krwi, to nie dyskwalifikuje, ale jeżeli przepuklina jest duża i daje silne objawy to trzeba odczekać do oddawania krwi, gdyż objawy mogą się nasilić pozycji na fotelu do oddawania krwi. Po leczeniu operacyjnym lub endoskopii okres dyskwalifikacji wynosi 4 miesiące.

10. Czy przyjmując Milurit na dnę moczanowa można być dawcą?

Ważne czy tylko jest podwyższenie kwasu moczowego, czy też inne wyniki nie są złe, czy nie ma innych chorób? Trzeba więc wiedzieć czy nie jest to choroba wtórna, czyli czy nie wynika z innych chorób. Jeżeli jest to choroba wtórna to jest to podstawa do dyskwalifikacji. Jeżeli jest to stosowanie profilaktyczne allopurinolu w wyniku podwyższonego poziomu kwasu moczowego to nie stanowi to podstawy do dyskwalifikacji.

11. Przez tydzień biorę leki: Mydocalm forte, Neurovit oraz DicloDuo combi - na jaki czas dyskwalifikacja?

Ważne do zakwalifikowania się do oddawania krwi nie tylko jakie leki przyjmujemy, ale też ich podstawa zażywania. Czy jest jakaś choroba neurologiczna? I taka choroba może być przeciwwskazaniem do oddawania krwi. Przy niesterydowych lekach przeciwzapalnych, jeżeli lek przyjęty był w ciągu ostatnich 2 dni to Krwiodawcy nie może oddać płytek krwi. Jak zażywane są 3 leki to widać sprawa może być poważniejsza, więc lepiej odczekać kilka dni. Jeżeli jest stan zapalny to należy odczekać 2 tygodnie od zakońzonego leczenia.

12. 11 lat temu szpiczak odosobniony, guz wycięty, brak sygnałów powrotu. Dyskwalifikacja na zawsze?

Szpiczak - dyskwalifikacja stała.

13. Czy insulinooporność może być przeciwwskazaniem/wykluczeniem do oddawania krwi? Czy leki zawierające metforminę są dozwolone?

Insulinooporność nie jest przeciwwskazaniem do oddawania krwi. I można zażywać też przy insulinooporności przyjmować metforminę i kwalifikować się do oddawania krwi. Zawsze jednak jest ważne czy nie ma też innych chorób które mogłyby dyskwalifikować.

14. Jakie są widełki BMI do oddawania? Czy to tylko "zasady" bez przepisów?

Rozporządzenie dotyczące kwalifikacji dawców do oddawania krwi określa minimalną wagę, tj. 50 kg masy ciała i też właściwe proporcje wagi i wzrostu muszą być zachowane. Czyli w niedowadze nie będzie można być zakwalifikowanym do oddawania krwi. Przy otyłości III

stopnia - dyskwalifikacja na 12 miesięcy (otyłość III stopnia to choroba, czyli wtedy BMI wynosi ≥ 40 kg/m² czyli jest to otyłość olbrzymia).

15. Kwestia nadciśnienia: czy wartości ciśnienia skurczowego przekraczające 160 mm Hg (w trakcie kwalifikacji do oddania krwi) bezwzględnie dyskwalifikują do możliwości oddania? Czy może wykonuje się powtórny pomiar - szczególny problem dla osób z tzw. syndromem białego fartucha.

Przy kwalifikacji dawcy wykonujemy pomiar ciśnienia tętniczego i tętna. Ciśnienie krwi nie powinno przekraczać 160/100 mm Hg. Przy wartościach odbiegających od normy wykonujemy powtórny pomiar. W przypadku podwyższonego ciśnienia uwzględniamy także informacje dotyczące tzw. objawu białego fartucha. Tylko że ten objaw jest rzadko spotykany a nadciśnienie tętnicze często. Jak ktoś ma taki objaw to na pewno lekarz POZ o tym wie i mogą Państwo przyjść z takim zaświadczeniem.

16. Czy pacjent zażywający lek Saxenda może oddać krew? Brak zdiagnozowanych chorób metabolicznych?

Saxenda to liraglutyd. Okres dyskwalifikacji po liraglutydzie – to min. 77 godzin od zakończenia leczenia, oczywiście jeżeli nie ma otyłości, czyli BMI ≥ 40 kg/m² i nie ma cukrzycy insulinozależnej.

17. Czy mając często za niską hemoglobinę można zostać zdyskwalifikowanym na zawsze?

Może być taka sytuacja, że ktoś ma niską hemoglobinę bez innych chorób, gdyż nie wchłania dostatecznie żelaza. Gdy mamy do czynienia z chorobami to wtórna niedokrwistość może być podstawą od razu do dyskwalifikacji tymczasowej lub stałej ze względu na te choroby. Jeżeli obniżony poziom hemoglobiny wynika z nieprawidłowo wchłaniania żelaza to pomocna może być suplementacja preparatami żelaza, która powinna trwać niekiedy 2-3 miesiące lub dłużej. Ważna także przy oddawaniu krwi jest prawidłowa dieta, czyli powinniśmy jeść przy regularnym oddawaniu krwi produkty zawierające więcej żelaza. Przy kilku podejściach do oddawania krwi i kolejnych dyskwalifikacjach z powodu niskiego poziomu hemoglobiny, jeżeli stosowaliśmy suplementację i to długo (nawet kilka miesięcy), i prawidłowo (preparaty doustne wymagają tego, żeby nie popijać ich np. herbatą) to może być tak, że jednak musimy dłużej odczekać do oddawania krwi. Minimalny poziom hemoglobiny dla kobiety to 12,5 g/dl, a dla mężczyzny 13,5 g/dl.

18. Czy po ciąży można oddawać płytki czy w dalszym ciągu jest rezygnacja z takich pacjentek?

Kobiety po ciąży mogą mieć przeciwciała anti-HLA, stąd jest większe ryzyko reakcji u pacjentów, więc lepiej oddawać krew pełną lub osocze metodą aferezy.

19. Mam do Was pytanie odnośnie astmy oskrzelowej. Od roku diagnozuje się w kierunku astmy oskrzelowej, która związana jest ze sportem wyczynowym, który uprawiam. Objawy nie występują na co dzień i nie przeszkadzają mi w codziennym funkcjonowaniu (objawy pojawiają się przy intensywnym wysiłku), czy mogę oddawać krew?

Czy astma jest przeciwwskazaniem do oddawania krwi? Leki antyhistaminowe i steryd wziewny przyjmuję okresowo?

Astma bez zaostrzeń, kontrolowana. Wziewnie DuoResp i przeciwhistaminowe Lirra na alergię. Czy mogę oddawać krew?

Może oddawać tylko krew pełną, jeżeli w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie było zaostrzeń astmy, w tym wywołanych infekcją i wymagających sterydów w postaci innej niż wziewna oraz w ciągu 12 miesięcy nie było zmiany leczenia oraz brak objawów astmy. Więc potrzebne jest zaświadczenie, np. od lekarza POZ. Można oddawać krew, jeżeli astma występuje w postaci lekkiej lub umiarkowanej i jest dobrze kontrolowana, czyli leki przyjmowane są zapobiegawczo. Akceptowane są leki p/histaminowe II generacji, np. Lirra oraz sterydy donosowe. Akceptowane są wziewne sterydy z wziewnymi β 2-mimetykami, np. DuoResp. Jednak 5 dni trzeba odczekać po zakończeniu leczenia, jeżeli stosuje leki p/histaminowe I generacji. Krwiodawca nie może być na doustnych sterydach, więc jest to przeciwwskazanie do oddawania krwi.

Przy przyjściu do oddawania krwi trzeba mieć swój własny inhalator.

20. Czy osoby chorujące na łuszczycę leczące się lekiem biologicznym mogą oddawać krew? Czy nadal nie.

Przy leczeniu biologicznym niestety nie można oddawać krwi.

21. Czy można oddawać krew jak nie ma objawów łuszczycy, bez leczenia?

Mogą oddawać krew osoby z powszechnie występującymi chorobami skóry, takimi jak:

- łagodny wyprysk,
- łagodny trądzik,
- łagodna łuszczycyca,

pod warunkiem, że zmiany skórne nie są zakażone, nie ma objawów ogólnoustrojowych oraz nie ma zmian w miejscu wkłucia i nie stosowano leczenia immunosupresyjnego lub retinoidów.

Przy zmianach łagodnych w łuszczycy oczywiście niezajmujących zgłęć łokciowych lub gdy nie ma żadnych objawów żadnych i Krwiodawca bez farmakoterapii wówczas można oddawać krew. Przy wątpliwościach co do rozpoznania łuszczycy, wskazane jest uzyskanie opinii dermatologa, czyli zaświadczenie od dermatologa.

22. Czy można oddawać krew przy trądziku i leczeniu tylko antybiotykiem?

Można oddawać krew przy łagodnym trądziku a długotrwałe leczenie trądziku antybiotykami w małych dawkach nie jest przeciwwskazaniem do oddania krwi.

23. Czy w czasie laktacji można oddać krew?

Musi minąć 6 miesięcy od porodu. W czasie laktacji po tych 6-miesiącach można oddawać krew, o ile poziom Hb wynosi powyżej 12,5 g/dl.

24. Czy to prawda, że wracamy do okresów karencji bez +1 dnia? Tzn. oddałem osocze w poniedziałek i następne oddanie to poniedziałek za 2 tygodnie, a nie wtorek? I od razu

2 pytanie czy donacje płytki - osocze oraz osocze - płytki są co 48 h? Jeśli ilość płytek oczywiście wystarczy. I ostatnie pytanie. Czy będąc dawcą immunizowanym, w przypadku, gdy organizm przestanie produkować przeciwciała a doszczepienie nie przyniesie skutku, czy jest możliwość powrotu do oddawania zwykłego osocza, krwi pełnej i płytek?

Między donacjami płytek może być 14 dni przerwy czy 14+1?

Aktualnie bez doliczania +1 dzień, ale liczą się pełne dni a nie godziny, czyli mijają np. 2 doby a nie 48 godzin od donacji. Przepisy dotyczące odstępów są dookreślone w nowym rozporządzeniu kwalifikującym dawców:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20240000650/O/D20240650.pdf>

My też bierzemy pod uwagę co dokładnie Krwiodawca oddaje, gdyż jeżeli oddaje płytki z osoczem to w jednym RCKiK może to być 200 ml osocza a w RCKiK we Wrocławiu jest to 400 ml osocza, dlatego też te okresy między donacjami muszą być do tego dostosowane. Też bardzo ważne czy miejsca po ukłuciu zagoiły się, więc tryb oddawania co 48 godzin to raczej tryb warunkowy.

Zgodnie z przepisami:

Krew pełna: jednorazowo od osoby ważącej 50 kg lub więcej można pobrać 450 ± 45 ml krwi (1 jednostka). Całkowita jednorazowa utrata krwinek czerwonych przez dawcę krwi nie może przekroczyć wartości, która w warunkach izowolemicznych doprowadziłaby do obniżenia stężenia hemoglobiny u dawcy krwi poniżej 11 g/dl (6,8 mmol/l). Dopuszczalne jest maksymalnie 6 donacji w przypadku mężczyzn i 4 donacje w przypadku kobiet w ciągu 12 miesięcy. Nie dotyczy dawców krwi z hemochromatozą wrodzoną, u których częstość donacji ustala lekarz w jednostce organizacyjnej publicznej służby krwi w porozumieniu z lekarzem prowadzącym leczenie hemochromatozy.

Jeżeli dawca krwi zgłasza się do oddania krwi pełnej, a ostatnią donacją było osocze lub płytki krwi lub osocze i płytki krwi, należy zwrócić uwagę, czy od ostatniej donacji krwi pełnej lub 1 jednostki koncentratu krwinek czerwonych, lub granulocytów, lub po nieudanej fazie zwrotu krwi przy aferezie został zachowany odstęp 8 tygodni, a po oddaniu 2 jednostek koncentratu krwinek czerwonych upłynęło 24 tygodnie w przypadku kobiet i 16 tygodni w przypadku mężczyzn. Jeżeli ten odstęp nie jest zachowany, dawcę krwi należy zdyskwalifikować na odpowiedni czas zgodnie z częścią I, w celu zapewnienia prawidłowych odstępów między donacjami zawierającymi krwinki czerwone.

Po oddaniu komórek krwiotwórczych z krwi obwodowej lub ze szpiku kostnego lub limfocytów dla biorcy jego komórek krwiotwórczych, dawca może oddać krew pełną nie wcześniej niż 12 tygodni po dniu zabiegu pobrania komórek krwiotwórczych lub limfocytów z krwi obwodowej, a w przypadku zabiegu pobrania komórek krwiotwórczych ze szpiku kostnego – nie wcześniej niż 24 tygodnie po dniu tego pobrania.

Zabiegi aferezy: objętość pozaustrojowa krwi (zsumowana objętość w pojemnikach, przewodach i probówkach) nie może przekraczać 16 % szacunkowej całkowitej objętości krwi, obliczonej na podstawie płci, wzrostu i masy ciała dawcy krwi. Odpowiada to w przybliżeniu 10 ml objętości pobieranej na 1 kg masy ciała. Od jednego dawcy krwi osocze metodą aferezy

można pobrać maksymalnie 33 razy w ciągu 12 miesięcy, a pojedyncza donacja nie może przekraczać 880 ml (wraz z antykoagulantem). W przypadku pobierania 1 jednostki koncentratu krwinek czerwonych (KKCz) metodą aferezy (erytroafereza) dopuszczalne jest maksymalnie 6 donacji w przypadku mężczyzn i 4 donacje w przypadku kobiet w ciągu 12 miesięcy. Dotyczy to również zabiegów aferezy, w trakcie których wraz z 1 jednostką KKCz pobierane są inne składniki krwi. Całkowita utrata krwinek czerwonych w ciągu 12 miesięcy nie może przekroczyć wartości dozwolonej dla dawców krwi pełnej; jednorazowo od dawcy można pobrać metodą erytroaferezy najwyżej 400 ml krwinek czerwonych (objętość bez płynu konserwującego). Aby oddać jednorazowo 2 jednostki KKCz metodą aferezy, dawca krwi musi ważyć co najmniej 70 kg. Do zakwalifikowania dawcy krwi do podwójnej erytroaferezy należy zachować odstęp 12 tygodni od donacji krwi pełnej lub 1 jednostki KKCz metodą aferezy lub leukaferazy lub po nieudanej fazie zwrotu krwi przy aferezie, a od podwójnej erytroaferezy – 24 tygodnie w przypadku kobiet i 16 tygodni w przypadku mężczyzn.

W przypadku kwalifikowania do pobrania 1 jednostki KKCz metodą aferezy, bez względu na równoczesne pobieranie innych składników krwi i niezależnie od rodzaju poprzedniej donacji, musi być zachowany odstęp 8 tygodni od donacji krwi pełnej lub od donacji 1 jednostki KKCz lub granulocytów lub po nieudanej fazie zwrotu krwi przy aferezie, a po podwójnej erytroaferezie – 24 tygodni w przypadku kobiet i 16 tygodni w przypadku mężczyzn.

W przypadku zabiegów leukaferazy dopuszczalne jest indywidualne ustalenie odstępów między nimi w zależności od zastosowanej stymulacji i statusu dawcy krwi.

Odstępy między dwoma zabiegami trombaferazy są niezależne od liczby pobranych dawek terapeutycznych.

Po oddaniu komórek krwiotwórczych z krwi obwodowej lub ze szpiku kostnego lub limfocytów dla biorcy jego komórek krwiotwórczych, dawca może oddać składniki krwi metodą aferezy nie wcześniej niż 12 tygodni po dniu zabiegu pobrania komórek krwiotwórczych lub limfocytów z krwi obwodowej, a w przypadku zabiegu pobrania komórek krwiotwórczych ze szpiku kostnego – nie wcześniej niż 24 tygodnie po dniu tego pobrania.

Odnośnie immunizacji może zaistnieć sytuacja, że nasz organizm nie wytworzy dostatecznej liczby przeciwciał a jest ona zbyt duża żebyśmy mogli składniki krwi przekazywać do przetoczenia, ale tutaj sprawę traktujemy bardzo indywidualnie, więc jeżeli taka okoliczność występuje to może mamy też inne możliwości oddawania składników krwi, ale też ryzyko, że jednak nie będzie można ich oddawać.

25. Czy coś zmieniło się w kwestii osoby chorującej na chorobę Hodkinga, ponad 27 lat temu?

Niestety większość chorób hematologicznych to dyskwalifikacja stała, nawet po wyzdrowieniu. Można jednak promować oddawanie krwi. Bardzo to miłe, że tak wiele osób jest chętnych do oddawania krwi, ale nadal jest wiele przeciwwskazań.

26. Czy po przebytej boreliozie można oddawać krew?

Tak można oddawać krew, jeżeli nie ma powikłań boreliozy. Po leczeniu antybiotykiem należy odczekać minimum 2 tygodnie.

27. Czy leki przyjmowane powszechnie na ADHD (Medikinet, Cncerta), dyskwalifikują z oddawania krwi?

Leki stosowane w ADHD: metylofenidat, lisdeksamfetamina, atomoksetyna - nie można oddawać podczas stosowania leków doustnych i dopiero po 72 godziny po ich odstawieniu można oddać krew. Pytanie czy można odstawić, bo nie kiedy nie można. Dawca oddaje tylko krew pełną, a nie inne składniki krwi, np. osocze, gdyż w osoczu może być więcej leku.

28. Czy suplementacja kreatyną jest przeciwwskazaniem albo może negatywnie wpłynąć na wyniki?

Może taka suplementacja wpłynąć na wyniki, więc lepiej nie stosować jej przed oddawaniem krwi.

29. Jaki jest czas dyskwalifikacji po wycięciu małych znamion z szyciem?

Też może być ważne jak duże znamię, czy podejrzenie nowotworu. Po usunięciu znamienia – czekamy do zagojenia rany, tj. minimum 7 dni lub do czasu uzyskania wyniku badania histopatologicznego (jeżeli było wykonywane). Oczywiście 14 dni od zakończenia antybiotykoterapii, jeżeli stosowana. Jeżeli znamię jest badane histopatologicznie, to proszę przynieść tą dokumentację, tj. wynik badania.

30. Czy przyjmowanie Paroxinoru 20 mg dyskwalifikuje? Ile czasu należy odczekać od odstawienia leku?

Wskazania do podawania tego leku to: epizod dużej depresji, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne, zaburzenia lękowe z napadami lęku, z agorafobią lub bez niej, fobia społeczna, zaburzenia lękowe uogólnione, pourazowe zaburzenia stresowe. Utrzymujące się objawy psychiczne, przyjmowanie więcej niż 1 leku to dyskwalifikacja tymczasowa lub stała w zależności od choroby. Pytanie jakie rozpoznanie, czy będzie planowane zakończenie leczenia, czy nie, czy są objawy, czy nie, czy były zmiany leczenia. W takich sytuacjach warto z nami się skontaktować i podać szczegóły choroby i leczenia, więc konieczna jest dokumentacja medyczna.

31. Czy można gdzieś zapoznać się z nowymi zasadami kwalifikacji dawców?

Od 11-maja br. w Polsce zmieniły się przepisy dotyczące kwalifikacji dawców. To dość duża rewolucja, gdyż skróciły się nawet o 2 miesiące okresy dyskwalifikacji, np. po operacji była dyskwalifikacja 6 miesięcy a teraz są 4 miesiące. Krótsze okresy dyskwalifikacji lub brak dyskwalifikacji wynika ze zmiany Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 kwietnia 2024 r., tj. Zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków pobierania krwi od kandydatów na dawców krwi i dawców krwi (D.U.2024 poz. 650).

Zgodnie z tym rozporządzeniem:

Po zabiegach operacyjnych, badaniach endoskopowych, przetoczeniu krwi lub jej składników, po tatuażu lub przekłuciu części ciała – można oddawać krew po 4 miesiącach.

Można oddawać krew w trakcie miesiączki i bezpośrednio po miesiączce.

Po powrocie z terenów malarycznych – można oddawać krew po 6 miesiącach.

Zmienione zostały parametry ciśnienia tętniczego kwalifikujące do oddawania krwi, czyli ciśnienie tętnicze nie powinno przekraczać 160 mm Hg dla ciśnienia skurczowego i 100 mm Hg dla ciśnienia rozkurczowego.

Zgodnie z rekomendacjami dotyczącymi kwalifikacji do oddawania krwi:

Można oddawać także krew w trakcie odczulania, ale dyskwalifikacja czasowa jest na czas wywoływania tolerancji na alergen, czyli pobranie krwi jest możliwe tylko przy dawkach podtrzymujących 14 dni po dawce lub 14 dni przed następną dawką (konieczne zaświadczenie lekarskie).

W chorobie Hashimoto można oddawać krew, jeśli występuje stan eutyreozy przy nieobecności istotnych objawów klinicznych oraz pod warunkiem, że przyjmowana dawka leczenia substytucyjnego jest niezmienniana przez 3 miesiące (konieczne zaświadczenie lekarskie o rozpoznaniu i o tym, że przyjmowana dawka hormonów jest niezmienniana przez 3 miesiące).

Przy depresji można oddawać krew, ale niektóre leki stanowią przeciwwskazanie do oddawania krwi, więc najlepiej spytać się w Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, ile trzeba odczekać przy określonym leczeniu.

Można oddawać krew przy łuszczycy, ale przy zmianach łagodnych niezajmujących zgięć łokciowych i jeśli nie było leczenia (konieczne zaświadczenie lekarskie, niektóre leki dyskwalifikują na dłuższy okres).

32. Czy, aby oddać osocze, a nie krew pełną, trzeba się wcześniej kontaktować, czy jest potrzebne?

Najlepiej dla pewności umówić się na osocze telefonicznie lub zadzwonić do nas czy w dniu dzisiejszym pobieramy osocze. Osocze zawsze jest potrzebne, ale może być większe zapotrzebowanie na koncentrat krwinek czerwonych a wtedy preferowana krew pełna.

33. Czy po zawale serca jestem już kompletnie zdyskwalifikowany?

Niestety po zawale mięśnia sercowego obowiązuje dyskwalifikacja stała. Można przy dyskwalifikacjach promować oddawanie krwi, gdyż nie każda osoba może oddawać krew, ale każda może promować krwiodawstwo.

34. Czy leki Trittico i Prefaxine dyskwalifikują dawcę do momentu ich przyjmowania?

Jeżeli samopoczucie Krwiodawcy dobre, ciśnienie krwi prawidłowe, nie ma innych chorób objawów to z dokumentacją medyczną proszę podejść do gabinetu lekarskiego. Oczywiście najpierw rejestracja. Jeżeli pierwszy raz nie polecam czwartku. Przejrzemy dokumenty, zmierzmy ciśnienie tętnicze i trzymam kciuki że wszystko będzie ok.

35. Czy przyjmując Nebicard 2,5mg i mają informację od kardiologa o braku przeciwwskazań do oddawania krwi mogą oddawać krew. Parę razy już mnie odesłano z kwitkiem przez beta-blokery i pomimo że dzwoniłam wcześniej do krwiodawstwa z pytaniem właśnie o lek.

Przy kwalifikacji dodawania krwi lub jej składników ważne jest nie tylko jaki lek przyjmujemy, ale także z jakiej przyczyny. Ten lek kardiologiczny ma zastosowanie w nadciśnieniu tętniczym (nie może przekraczać RR 160/100 mmHg), w przewlekłej niewydolności serca (dyskwalifikacja stała), leczenie stabilnej, łagodnej i umiarkowanej, przewlekłej niewydolności serca (dyskwalifikacja stała), w chorobie wieńcowej (dyskwalifikacja stała).

36. Czy osoby po transplantacji mogą być dawcami krwi?

Dyskwalifikacja stała jak ksenoprzeszczep, czyli proces transplantacji tkanki przedstawiciela jednego gatunku do tkanek osobnika innego gatunku.

Dyskwalifikacja stała jak przeszczep tkanek takich jak: rogówka, opona twarda, szpik kostny, przeszczep narządów, gdyż duże ryzyko dla pacjenta, który ma transfuzję.

Chrząstki, elementy kostne, ścięgna, skóra, włosy, tkanka tłuszczowa - 4 miesiące po zabiegu operacyjnym (oczywiście jak nie było jakiegoś dodatkowego leczenia albo podstawy chorobowej, która dyskwalifikuje).